Европейски парламент
2024-2029

Комисия по правата на жените и равенството между половете

2024/2057(INI)

10.10.2024

ПРОЕКТ НА ДОКЛАД

относно препоръката на Европейския парламент до Съвета относно приоритетите на ЕС за 69-ата сесия на Комисията на ООН за положението на жените
(2024/2057(INI))

Комисия по правата на жените и равенството между половете

Докладчик: Лина Галвес

СЪДЪРЖАНИЕ

Страница

ПРОЕКТ НА ПРЕПОРЪКА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ 3

ПРИЛОЖЕНИЕ: СУБЕКТИ ИЛИ ЛИЦА, ПРЕДОСТАВИЛИ ИНФОРМАЦИЯ НА ДОКЛАДЧИКА 7

ПРОЕКТ НА ПРЕПОРЪКА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

до Съвета относно приоритетите на ЕС за 69-ата сесия на Комисията на ООН за положението на жените
(2024/2057(INI))

Европейският парламент,

– като взе предвид декларацията на ООН от 15 септември 1995 г., озаглавена „Пекинска декларация и платформа за действие“, и резултатите от конференциите за нейното преразглеждане,

– като взе предвид доклада на генералния секретар на ООН от 13 декември 2019 г. до Комисията на ООН относно положението на жените, озаглавен „Преглед и оценка на изпълнението на Пекинската декларация и платформа за действие и резултатите от двадесет и третата специална сесия на Общото събрание“,

– като взе предвид съвместното съобщение на Комисията и върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност от 25 ноември 2020 г., озаглавено „План за действие на ЕС относно равенството между половете (GAP) III – амбициозна програма за равенство между половете и овластяване на жените във външната дейност на ЕС“ (JOIN(2020)0017), и придружаващия го съвместен работен документ на службите от 25 ноември 2020 г., озаглавен „Цели и показатели за определяне на рамката за изпълнение на Третия план за действие относно равенството между половете (2021 – 2025 г.)“ (SWD(2020)0284),

– като взе предвид своята резолюция от 10 март 2022 г. относно плана за действие на ЕС относно равенството между половете (GAP) III[1],

– като взе предвид своята резолюция от 11 февруари 2021 г. относно бъдещи предизвикателства пред правата на жените в Европа: повече от 25 години от Пекинската декларация и платформата за действие[2],

– като взе предвид брифинга, озаглавен „Ускоряване на напредъка по цел за устойчиво развитие № 5 (ЦУР 5): Постигане на равенство между половете и овластяване на жените и момичетата“, публикуван от Генералната дирекция за парламентарни изследвания на 18 септември 2024 г.,

– като взе предвид доклада на ООН — Жени (Служба на ООН за равенство между половете и овластяване на жените) и на Департамента по икономически и социални въпроси на ООН от септември 2024 г., озаглавен „Напредък по целите за устойчиво развитие: актуално състояние на равенството между половете за 2024 г.“,

[1] ОВ C 347, 9.9.2022 г., стр. 150.
[2] ОВ C 465, 17.11.2021 г., стр. 160.

– взе предвид член 121 от своя Правилник за дейността,

– като взе предвид доклада на комисията по правата на жените и равенството между половете (A10-0000/2024),

А. като има предвид, че равенството между жените и мъжете е основен принцип на ЕС и че външната дейност на ЕС трябва да се ръководи от този принцип;

Б. като има предвид, че човешките права на жените и равенството между половете са не само основни права на човека, но и предпоставка за напредък в развитието и намаляване на бедността, както и необходима основа за мирен, просперираща и устойчив свят;

В. като има предвид, че 189 правителства по света, включително ЕС и неговите държави членки, се ангажираха да работят за постигане на равенство между половете и овластяване на всички жени и момичета в рамките на Четвъртата световна конференция за жените в Пекин през 1995 г.;

Г. като има предвид, че Пекинската декларация и платформа за действие са най-всеобхватната глобална програма за насърчаване на равенството между половете и се считат за международна „Харта за правата на жените“, в която правата на жените се определят като права на човека и се формулира визия за равни права, свобода и възможности за всички жени в света, и беше потвърдена през 2015 г. с цел 5 „Постигане на равенство между половете и овластяване на всички жени и момичета“ от целите за устойчиво развитие (ЦУР), определени в Програмата на ООН до 2030 г. за устойчиво развитие, чрез определяне на цели и конкретни мерки по редица въпроси, засягащи жените и момичетата;

Д. като има предвид, че само шест години преди крайния срок през 2030 г. за ЦУР на ООН не е напълно постигнат нито един показател по цел 5; като има предвид, че ООН счита, че са необходими радикални действия, за да се ускори напредъкът и да не се допусне да изминат 286 години, за да се преодолеят пропуските в правната защита и да се премахне дискриминационното законодателство за жените;

Е. като има предвид, че в проучване на ООН от 2024 г.[3] относно оценката на ЦУР 5 се подчертава, че все още съществуват социални норми, които легитимират насилието срещу жени и момичета, намаляват достъпа до здравни услуги, възлагат полагането на неплатени грижи и домашен труд единствено на жените и ограничават възможностите за лидерство;

Ж. като има предвид, че Общото събрание на ООН дигна тревога относно активната съпротива срещу напредъка в областта на равенството между половете и нарастващите транснационални враждебни реакции срещу правата на жените;

[3] UN, *Are we getting there? A synthesis of UN system evaluations of SDG 5*, March 2024(„ООН, напредваме ли? Обобщение на оценките на системата на ООН за ЦУР 5“), март 2024 г.,https://www.unwomen.org/en/digital-library/publications/2024/03/are-we-getting-there-a-synthesis-of-un-system-evaluations-of-sdg-5.

като има предвид, че е налице ясна и спешна необходимост от ново утвърждаване на същностното равенство и човешките права на жените и момичетата[4];

1. препоръчва на Съвета:

а) да потвърди своя ангажимент към Пекинската декларация и платформа за действие и към набора от описани в нея действия в подкрепа на човешките права на жените и равенството между половете; да потвърди ангажимента си към човешките права на жените чрез интегриране на принципа на равенство между половете във всички области и цикли на политиката, за изпълнението на конкретни и целенасочени действия за правата на човека и равенството между половете по отношение на жените и за гарантиране на подходящо бюджетиране, съобразено с равенството между половете;

б) да гарантира, че равенството между половете и правата на жените се прилагат изцяло и с гордост във всички аспекти на външната дейност на ЕС чрез подходящо финансиран, трансформиращ по отношение на равенството между половете, приобщаващ и комбиниран подход;

в) да гарантира пълноценното участие на Парламента и на неговата комисия по правата на жените и равенството между половете в процеса на вземане на решения относно позицията на ЕС по време на 69-ата сесия на Комисията на ООН за положението на жените (10-25 март 2025); да гарантира, че Парламентът разполага с подходяща и навременна информация и достъп до документа за позицията на ЕС преди преговорите; и да подобри допълнително междуинституционалното сътрудничество и неформалните консултации, включително преди и по време на преговорите, така че приоритетите на Парламента да бъдат включени по подходящ начин;

г) да направи надлежен преглед на напредъка и пречките, срещнати при изпълнението на Пекинската декларация и платформа за действие;

д) да даде нов тласък на усилията на ЕС за преодоляване на оставащите предизвикателства пред пълното прилагане на Пекинската декларация и платформа за действие; да гарантира, че ЕС дава пример, като въвежда стабилни политически мерки за преодоляване, борба и предотвратяване на неравенството между половете във всички негови проявления, както и за овластяване на жените в цялото им многообразие;

е) да потвърди, че на ЕС се полага важна роля за постигането на равенство между половете чрез подкрепа за държавите партньори при справянето с основаната на пола дискриминация; да гарантира, че ЕС дава водещ пример, като настоятелно прикани петте държави членки, които все още не са ратифицирали и приложили Конвенцията от Истанбул, да направят това във възможно най-кратък срок;

---

[4] Общо събрание на ООН, *Засилваща се враждебност срещу равенството между половете и неотложна необходимост от утвърждаване на същностното равенство и човешките права на жените и момичетата*: Доклад на работната група относно дискриминацията срещу жени и момичета, 15 май 2024 гhttps://documents.un.org/doc/undoc/gen/g24/073/47/pdf/g2407347.pdf.

ж) да настоява за равни възможности за всички във всички области на живота, за да се даде възможност на жените в цялото им многообразие да реализират своя потенциал, по-специално при вземането на решения, било то политически, икономически, академични или културни, като това е от съществено значение и за доброто управление и изготвянето на политики; в този контекст да изрази несъгласие със семиотичното насилие срещу жените в политиката, което поддържа и засилва отрицателните стереотипи за жените и възпира младите жени да навлизат в политиката и в публичната сфера;

з) да изтъкне, че слабото политическо лидерство, липсата на ангажираност, пропуските в данните, недостатъчните инвестиции и възходът на движенията срещу правата биват идентифицирани като пречки; поради това е необходимо да се насърчават повече жени в лидерството, да се увеличат инвестициите и да се осъществят всеобхватни реформи на политиката за преодоляване на тези системни пречки и постигане на едно действително равнопоставено общество;

и) да прилага интегрирането на принципа на равенство между половете и бюджетирането, съобразено с равенството между половете, във всички области на политиката на ЕС, включително външната дейност, и да дава пример в това отношение;

й) да се ангажира с постоянна оценка и проактивни коригиращи действия във вътрешните и външните политики на ЕС по отношение на равенството между половете, интегрирането на принципа на равенство между половете и бюджетирането, съобразено с равенството между половете;

к) да прикани Комисията да продължи да разработва и внедрява конкретни и добре финансирани планове и действия за постигане на ЦУР на ООН, по-специално тези, свързани с равенството между половете;

л) да поеме водеща роля в световната борба срещу враждебните реакции срещу равенството между половете и правата на жените;

м) настоятелно да призове Комисията да продължи да развива и подобрява събирането на данни, разбити по пол, и да гарантира, че тези данни допринасят за по-доброто изготвяне на политики; както и да укрепи Европейския институт за равенство между половете както по отношение на финансирането, така и по отношение на капацитета;

н) да изпълни незабавно и изцяло Третия план за действие на ЕС относно равенството между половете и да гарантира, че 85% от всички нови действия в рамките на външните отношения в срок до 2025 г. допринасят за равенството между половете и овластяването на жените;

о) да вземе под внимание и да изпълни препоръките на резолюцията на Парламента от 10 март 2022 г. относно GAP III на ЕС, като по този начин даде приоритет на GAP III във всеки аспект на външната дейност на ЕС чрез трансформиращ и комбиниран подход, отчитащ равенството между половете, както по отношение на географския обхват и областите на действие на GAP III, така и по отношение на интегрирането на принципа на равенство между половете във всички области на външната дейност,

независимо дали са търговия, политика за развитие, хуманитарна помощ, сигурност или сектори като енергетиката и селското стопанство;

п) да разработи, финансира и прилага политики, които намаляват ролята на пола като фактор за бедността както в рамките на ЕС, така и чрез външни действия извън него, като надлежно се отчитат пресичащите се фактори, включително възраст, отговорности за полагане на грижи, увреждания, раса и сексуалност;

р) да се изправи срещу системните и същностни причини за бедността сред жените и да овласти жените и момичетата в цялото им многообразие чрез образование, обучение, учене през целия живот, недискриминационни възможности за труд, достъп до социални услуги, балансиране на неплатените грижи и социалните отговорности чрез законодателни инициативи, борба със свързаните с пола стереотипи и насърчаване на жените като модели за подражание;

с) да призове за допълнителни усилия, законодателство и прилагане на съществуващите мерки за гарантиране на правата на жените домашни помощници;

т) да засили реакцията, ресурсите и инструментариума на ЕС, както във вътрешен, така и във външен план, по отношение на насилието, основано на пола, включително домашното, сексуалното, физическото, психологическото и икономическото насилие, включително в зоните на военни действия, като се вземат предвид миграцията, проституцията и сексуалната експлоатация;

у) да гарантира, че жените в цялото им многообразие имат достъп до здравни услуги, включително за сексуални права и репродуктивно здраве, включително съобразено с възрастта образование в областта на сексуалността и взаимоотношенията, контрацепция, безопасен и законен аборт, здравеопазване за майките и здравни услуги, основани на грижи;

ф) да призове за увеличаване на усилията за решаване на въпросите, свързани с равенството между половете, в контекста на екологичния преход, като се има предвид комбинираното и непропорционално въздействие на изменението на климата върху жените и момичетата, особено в развиващите се държави, като отбелязва, че последиците от изменението на климата не са неутрални по отношение на пола;

х) да се застъпва за и да укрепва организациите на гражданското общество, работещи в подкрепа на правата на жените;

2. възлага на своя председател да предаде настоящата препоръка на Съвета и за сведение, на Комисията.

ПРИЛОЖЕНИЕ: СУБЕКТИ ИЛИ ЛИЦА, ПРЕДОСТАВИЛИ ИНФОРМАЦИЯ НА ДОКЛАДЧИКА

В рамките на своята изключителна отговорност докладчикът декларира, че не е получена никаква информация от субекти или лица, които следва да бъдат посочени в настоящото приложение съгласно член 8 от приложение I към Правилника за дейността.